

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/6999,Otwarcie-wystawy-Sprawiedliwi-wsrod-Narodow-Swiata-Sanok-12-wrzesnia-2011.html>
24.03.2026, 08:57

Otwarcie wystawy „Sprawiedliwi wśród Narodów Świata” – Sanok, 12 września 2011

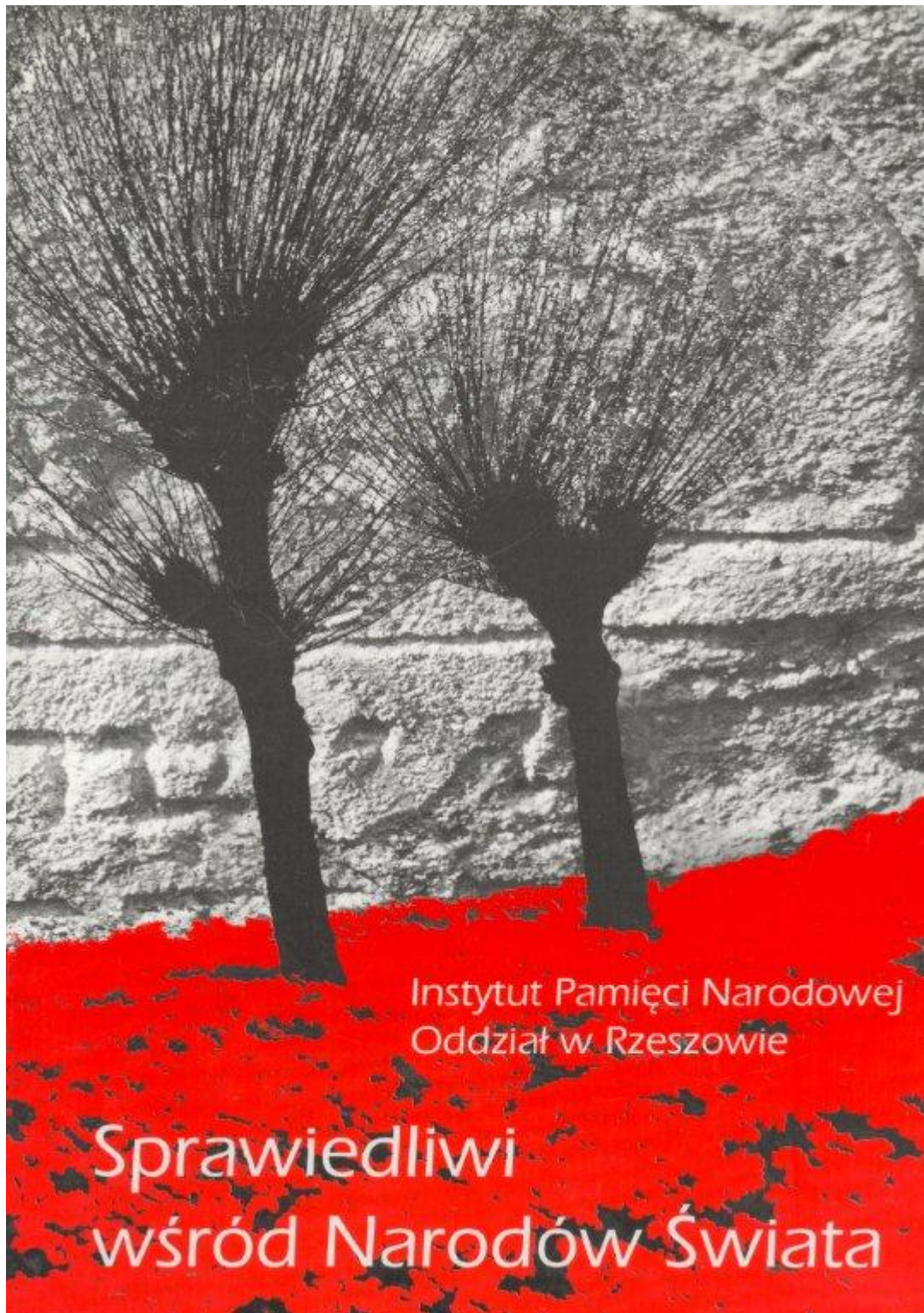
12.09.2011

Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie, Starostwo Powiatowe w Sanoku oraz Miejska Biblioteka Publiczna w Sanoku zapraszają na wystawę „Sprawiedliwi wśród Narodów Świata”, otwartą 12 września 2011 r. w bibliotece (ul. Lenartowicza 2).

Dzięki szeroko zakrojonym poszukiwaniom w archiwach i muzeach oraz w zbiorach osób prywatnych na wystawie zgromadzone zostały unikalne zdjęcia, dokumenty i relacje. Wśród nich są np. odnalezione w archiwum rzeszowskiego oddziału IPN oryginalne wyroki śmierci, wydane przez Specjalny Sąd Niemiecki na Polaków za ukrywanie Żydów, czy afisze informujące o wykonaniu kary śmierci na osobach udzielających ludności żydowskiej schronienia. Najczęściej jednak sprawcy takich „przestępstw” rozstrzeliwani byli na miejscu. Obowiązywała przy tym zasada odpowiedzialności zbiorowej, zdarzało się więc – jak w przypadku rodziny Ulmów z Markowej, której poświęcona została osobna plansza – że śmierć ponosiła cała rodzina, a nawet sąsiedzi. Mimo to spora grupa Polaków z różnych względów, m.in. religijnych i humanitarnych, z powodu współczucia oraz dzięki dużej odwadze cywilnej brała udział w ratowaniu konkretnych osób narodowości żydowskiej. Najczęściej była to pomoc doraźna, jednorazowa, wynikająca z potrzeby chwili, jak np. wskazanie drogi ucieczki przed obławą czy obdarowanie jedzeniem. Na wystawie zaprezentowane zostały także formy pomocy stałej, która polegała na wyrabianiu dla Żydów tzw. aryjskich papierów, wyszukiwaniu im odpowiednich mieszkań, staraniach o pracę czy długotrwałym ukrywaniu w przemyślnie zbudowanych kryjówkach w domach, zabudowaniach gospodarczych czy w lasach.

Wystawa eksponowana będzie w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sanoku do 26 września br. Serdecznie zapraszamy.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Instytut Pamięci Narodowej
Oddział w Rzeszowie

Sprawiedliwi wśród Narodów Świata